

науковців щодо вивчення власних назв (ВН) у прозовій мові загалом і зокрема – сучасних українських письменниць. Є лише поодинокі мовознавчі студії, серед яких – наукова розвідка З. Бакум, що розглядає антропоніми у художніх творах Марії Матіос [1].

Ономастика «репрезентує національну самобутність українців, їхню історію, а відтак має неабияку практичну значущість, є одним із ефективних засобів, який сприяє розвитку соціокультурної компетенції читача» [1, с. 197]. І. Бичик обґрунтовує важливість вивчення системи ВН у художньому творі, наголошуючи, що вони становлять певід'ємну лексичну категорію тексту, разом з іншими мовними засобами «реалізують авторську конвенцію світобачення, сприяють побудові художнього образу» [3, с. 339].

Солідаризуючись з думкою лінгвістів про те, що сучасний стан української ЛХО «виявляє гостру потребу збору, систематизації численних українських літературно-художніх антропонімів (ЛХА), різнобічного вивчення їх функціонально-стилістичних можливостей, ... з'ясуванні ролі ЛХА у процесі становлення національної антропосистеми та національної літературної мови» [2, с. 3], уважаємо дослідження антропонімів у художніх текстах питанням *актуальним*.

Мета нашого дослідження – упорядкувати антропомоделі, які представлені у прозовій мові сучасних письменниць, розкрити їхній семантико-стилістичний потенціал. Досягнення мети передбачає виконання таких *завдань*:

- 1) запропонувати класифікацію антропомоделей;
- 2) охарактеризувати семантичне наповнення антропонімів;
- 3) визначити стилістичні функції антропомоделей у прозових текстах.

В україністиці традиційним є визначення *ВН, онімів* (від грец. *onoma* – ім'я, назва [9, с. 276]): «індивідуальні найменування осіб і предметів. Вони виділяють окремі предмети з ряду однорідних, на відміну від загальних назв (ателативів), які об'єднують, узагальнюють предмети, дають їм спільну назву. Серед власних назв виділяють особові імена людей» [9, с. 55] *антропоніми* (від грец. *antropos* – людина та *onoma* – ім'я, назва [9, с. 15]), що включають *особове ім'я, ім'я по батькові, прізвище, прізвисько, псевдонім* [9, с. 15].

Органічна властивість ВН – безпосереднє виконання власне номінаційної функції. Проте у прозовій мові вона завуальовується замкненістю опімічної системи літературного комплексу, що призводить до втрати свого провідного значення. На думку М. Карпенко, перше місце займає стилістика [5], яка репрезентує велику кількість функцій ВН, що несуть виразно поділяються на інформаційну та емоційну групи [6, с. 281]. Так, О. Сколоздра зауважує, що ВН персонажів, окрім власне номінаційної функції, також «характеризують денотатів, разом з іншими олівніцями відображають творче мислення письменника, багатство його мови, особливості стилю» [8, с. 355].

Виокремлюють різні антропомоделі.

І. *Антропомодель «ім'я»* як особиста назви людини, що дається їй при народженні. Ця антропомодель активна в усіх творах представниць жіночої прози. Українські авторки найчастіше обирають імена, які співзвучні з сучасністю, для того аби створити чи передати реальність часового простору. Прикладом цього можуть слугувати чоловічі імена, використані у художньому доробку Є. Кононенко: *Андрій, Віктор, Володимир, Микола, Олег, Петро, Сергій, Юрій, Ярослав* та жіночі: *Антоніна, Дарина, Ірина, Лариса, Майя, Мар'яна, Ніна, Олеся, Світлана, Тамара, Тетяна*. Наприклад: *Весілля Тетяни і Олега призначили на червень, після диплома (ЄК): Марія теремила кіпчики цвітастого фарфуха, дялячись собі під ноги (ММ)*.

Слід зауважити, що авторки надзвичайно ретельно добирають ВН для своїх героїв, що додає особливого увиразнення образам літературного твору. Т. Зарівна для повісті «Дівчинка з черешні» використовує жіноче ім'я Соломія (походить від імені відомої християнки з Біблії Саломеї, що означає «світла» (євр.)), яку лагідно називає Соломією, ілюструючи особисту симпатію до своєї героїні. Письменниця у романі «Подорожання на птахів небесних», описуючи зраду першого чоловіка матері головної героїні Андріяни з іншою жінкою, обирає